

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
Pe un an.....Lei 180.—
Pe un jumătate an.....Lei 100.—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500.—
In străinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-00

Sub povara miliardelor furate.

S'a dovedit cu cifre — semne ce vorbesc mai concludent decât vorbele — că guvernările liberalo-averescane au costat România, nici mai mult mai puțin decât 20 miliarde de lei. Citiți bine 20 miliarde, adică 2000 de milioane lei.

Mintea sănătoasă refuză aproape să creadă grozăvenia aceasta și totuși mahnici trebuie să ne plecăm în fața realității care ni se prezintă în toată mizeria și tragedia ei.

Guvernării de ieri au secat mădulele țării românești până la ultima celulă vie de sânge, și ne-au infipt tăinșul batjocurii și — al jafului până în rărunchi.

Oricine a purtat pe lângă numele de boabe și atributul zornăitor de „liberal” — a avut în virtutea lucrurilor și un brevet de jaf — incontrolabil și sacrosant.

Nu mai așa se explică teroarea mizerabilă la care am fost expuși când am încercat să crăcnim un accent de revoltă, numai prin dictatura politică și economică — mai rea decât toate dictaturile — au putut liberalii să robiască și să tâlhărească un deceniu întreg sufletul și traiul de toate zilele al unui popor de 18 milioane.

Liberalii ne-au desvliugit prin sărăcie, ne-au umilit prin batjocorirea cenzurii și a stării de asedin, prin maltrătarile din alegeri, prin furtul de urne — prin discreditarea numelui țării în străinătate.

Nimic nu e mai rău — mai grozav — mai ucigător decât foamea. Liberalii au aruncat Basarabia și celelalte provincii în brațele ei.

A trebuit să vină guvernul național-tărănesc ca prin ajutoarele imediate de bani și cereale să salveze provinciile acestea din ghiarele mizeriei. Debandada a fost teribilă în toate ramurile vieții noastre de stat. Peste tot numai hoții și ilegalități a găsit guvernul dlui Iuliu Maniu la venirea sa la cârmă.

Dar față de aceste sumbre constatări — suntem în drept să ne întrebăm: Ce au făcut liberalii cu cele 20 miliarde — luate deficit țării — când au plecat dela putere?

Le-au risipit din nepriceperea de a guvernă sau le-au furat pur și simplu? Răspunsul e greu de dat. Credem însă că liberalii sunt vinovați de amândouă lucrurile: și de nepricepere și de furt. Mai ales de FURT.

Căci aceasta e specialitatea liberală, singura unde sunt și ei „geniali” — vorba dlui Duca.

Jaful într'adevăr a fost teribil. Urmările lui nenorocite se resimt abia azi. În zadar guvernul actual e pătruns de cele mai bune intenții și se străduiește în toate formele să ușureze situația economică așa încât fiecare să simțim o ameliorare, căci răul e încă prea aproape. Vor mai trebui încă ani — ca țara să intre definitiv în normal, în făgașul binelui recunoscut de toți.

Până atunci însă cerem guvernului

Mănu un singur lucru. Și anume: ca în eroica muncă de refacere a țării să nu uite încă ceva: TRAGEREA LA RĂSPUNDERE a tuturor tâlharilor cari se vor dovedi vinovați de atentat la fericirea țării. Guvernul să nu cruțe împotriva acestora nici o măsură, fie cât de drastică.

O cere aceasta o țară întreagă. Și tineretul ei — care visează un viitor mai bun.

B. G.

Intre farsă și seriozitate politică.

S'a declarat vacant un nou loc de deputat la Caraș deci s'au deschis posibilități evidente pentru verificarea șgomotului făcut în jurul popularității în lagărul anacronic al babelor liberale. Iată însă că ridicolul inevitabil oricărei acțiuni cu pretenții de seriozitate nu-i părăsește nici aici. Cu atât mai mult cu cât această atitudine e dublată de o mare ipocrizie. Să cercetăm și să ne convingem

Partidul liberal a făcut în decursul vremii cel mai mare șgomot în jurul parlamentarismului. Vedem azi însă că această atitudine a fost un simplu joc de scenă. La ei Parlamentul era un simplu birou de înregistrare pasivă a proiectelor de legi, fără libertate și inițiativă. Dovada acestui fapt e evidentă când ne gândim că toate parlamentele lor au fost alese de jandarmi. În disprețul democrației guvernarea lor a fost dictatorială. Azi într'un Parlament liber ales situația liberalilor a devenit insuportabilă. Incolții la tot pasul să dea socoteală de activitatea lor nefastă în trecutele guvernări au simțit (ticăloșii au cel mai dezvoltat instinct al guvernării) că această situație e pentru ei fatală. Deucea au părăsit parlamentul să ducă lupta în fața țării — spun ei.

Să analizăm acum această situație.

A fi partizan sincer al parlamentarismului și apoi a-l părăsi nu e acesea masca cea mai evidentă a ipocriziei? Unde e simțul lor moral care să-i îndemne să primească răspunderea faptelor lor? Acestea însă nu există la ei. Ticăloșii sunt lași. Ei s'au retras din parlament și se afirmă azi prin presa lor care-i cea mai mare pată pentru breasla mânuitorilor de condee.

Iar acum să vedem justificarea lor. Ei au spus că vor lăsa să judece țara. Dar care țară? Ce înțeleg ei prin acest cuvânt vag? Pentru un partid ar fi logic ca țara să însemne în primul rând corpul electoral care-i liber să-și dea adeziunea cutărui sau cutărui partid politic. Și e foarte logic să fie

asa. Căci cine ar putea verifica acceptarea unui program sau atitudini politice decât corpul electoral? Ei bine, după ce ei au părăsit Parlamentul „ca să-i judece țara” s'au declarat vacante 2 locuri de deputat, la Hunedoara și Dâmbovița. S'au supus liberalii voinții poporului ca să fie judecați? Nu. Cauza e lesne de înțeles datorită evidenței ei.

Acum însă o altă latură a problemei. În cursul unui an de guvernare național-tărănistă ei au trimbițat șgomotos că guvernul și-a pierdut popularitatea. Consecința logică a acestui fapt era trecerea simpatiilor populare de partea lor. Ori noi vedem că frica lor e atât de mare încât nici acum nu vor pune candidatul la alegerea dela Caraș. Așa au anunțat și noi înțelegem lesne de ce.

Acum o mică comparație.

La 3 luni după venirea liberalilor la putere în 1917; partidul naț.-tăr. atunci în opoziție a obținut 2 locuri de deputat din 2 locuri vacante. Prin urmare tot ce a fost posibil. Și de atunci toate alegerile parțiale au fost câștigate cu mare succes de partidul național-tărănesc. Ce-au făcut însă liberalii în timpul unui an de opoziție? Au fugit sistematic de răspundere atât dela tribuna parlamentului, cât și din fața corpului electoral. Când au cutezat să candideze la Camerele de Comerț au reușit numai în 6 locuri din 71. Comparația se impune singură prin fața faptelor.

Și acum finalul. A predica parlamentarismul și a fugi de el, a te lăuda cu popularitatea și a fugi de judecata ei, e aceasta ignoranță sau rea credință? Și una și alta.

ION MELINTE.

Cetiți și răspândiți
CHEMAREA

In memoriam.

† Mihail Gașpar.

O amintire din copilărie îmi revine mereu, ca refrenul unui cântec de leagăn, auzind că s'a dus din această vale a plângerilor încă unul, dintre cei mari ai noștri.

O zi de vară, cu soare cu atâtea năzuințe; era examenul școlii primare confesionale. Și la masa plină cu flori între alții, prezida senin protopopul Mihail Gașpar. Prezida aceasta umilă și tăcută manifestațiune națională sub un regim strein încă, și vocea-i clară era o încurajare pentru cei mari și ceva măreț și neînțeles pentru noi cei mici.

Au trecut ani de atunci — lumea s'a schimbat, unii s'au dus alții au venit, protopopul Mihail Gașpar însă, n'a încetat de a fi același încurajator, același luptător pentru un popor care a suferit așa de mult. Cine cunoaște activitatea sa din trecut pe teren literar, mai apoi ziaristic, își va da seama ce pierdere ireparabilă înseamnă moartea sa pentru noi și pentru cultura românească din Banat.

A fost însă unul dintre acei fericiți, cari au putut vedea cu ochii înălțuirea năzuințelor altor generații și a putut pune verva-i în slujba propășirii naționale, fiindcă Doamne! — căți s'au dus, după o viață grea de lupte nu numai pentru existență pe meleagurile noastre, ducând cu ei, dorul neîmplinit — de a se odihni în țara lor!

În rândurile celor ce luptă pentru bine deci avem încă un gol, — amintirea însă nu va pieri niciodată, a fost doar așa de frumoasă aceea zi de vară...

Mihail Gașpar s'a dus — memoria sa însă, e eternă!

Viena, Decembrie 1929.

BANDU HORATIU.

Sunt bun și rău...

Sunt bun și rău,
Revoltă și supunere,
Negoi și Ceahlău,
Mureș și Dunăre...

Sunt bun și rău,
Înțelept și nebun...
Mă 'mprăștiu, m'adun,
Mă 'nfuriu, mă 'nbnun,
Mă revolt, mă supun,
Sfielnic și gureș:
Negoi și Ceahlău,
Dunăre și Mureș...

A. COTRUȘ.

In Tara Toamnei.

— Poezii de BAZIL GRUIA. —

Din zbuciumul luptei vietii am desprins cu o caldă mângăere și reconfortare sufletească, versurile de o gingășie rară a prietenului nostru Bazil Gruia. N-am găsit în ele numai expresia distincției sale sufletești dar toată credința noastră intimă și-a aflat în armoniile realizării lui răsurnetului celei mai minunate înțelegeri. Am găsit în stihurile dlui B. Gruia continuarea expresiei Ardealului vechiu, ni s'a renăscut în memorie atmosfera „Leceafărului” cu icoana poezilor cari și ei au cântat *durerea desrădăcinării*. Căci cu deosebire acesta e aspectul statonic al poeziilor dlui Gruia: O elegie a copilăriei desfășurate într'un raiu de lumină și libertate în fața ruinii de azi a tuturor visurilor îngănate cu entuziasmul de odinioară. Deaceea expresia acestor sentimente va fi împrumutată din coloratura palidă a toamnei, când orice frunză ce cade sfioasă îți aduce aminte de umbra visurilor îngropate.

Clocotul de *vie iubire a naturii* în cadrul toamnei e izvor al durerii fără margini ce în fața șesurilor noastre îi deschide larg poetului perspectivele pustietății sufletești. E cântecul de apăsare dureroasă al amintirii care-l obsedează. E libertatea de desfășurare largă a copilăriei, e bucuria simplă dar naturală a vieții de acasă din satul ce se oglindește în apa Mureșului, care-i chinue clipele prezentului picurându-i în fiecare prilej al vieții de azi farmecul de odinioară.

De aceea îndepărtarea de natură, de izvorul firesc al bucuriei tinerești, a provocat în sufletul domnului Gruia o durere neîmpăcată. La fiecare pas îl ard lava dragostei copilăriei, la fiecare cotitură ruinele vechii lumi îl împung în suflet cu muchiile lor. Și cu atât mai mult cu cât vechile câmpii cu farmec de soare primăvara au fost amăgite de niște iluzii. Azi el nu mai are puterea să cânte bucuria vieții, el nu mai are glas pentru interpretarea ei, ele au fost toate coplesite de valurile vieții cari l-au condus în dansul lor nebun și bizar. Credințele pline de înțeleș rămase acolo în satul lui sunt azi prilej de sfințenie și duoasă reculegere. Poetul se apropie de ele în „Răvaș mamei”, „Colindele” și „Mureșul” cu sfiata vinovatului căruia în lumina conștiinții îi apare în fața ruinii de azi sufletul lumii vechii. Ar vrea să renască scaldat în azurul unei vieți mai bune și ascensiunea aceea a sufletului său se resimte bogat de profunzimea durerii ce se strecoară cu o amplă rezonanță în conștiința cititorului:

Ti-ai scris un vers cu peniță de soare
Să tremure în el iubirea noastră n-
treagă
Că'n lumea asta mi-ai fost cea mai
dragă...

Nicăiri însă expresia renașterii lui nu oferă prilej de declamație. Versurile se țes în intimitatea simțirii și fiecare traduce o nouă trăsură a evoluției sale.

Ea cuprinde toată conștiința unei realități estetice, când zice:

„Mie, sufletul, paianjen chinuit
De năzuința artei în spre culmi”.
„Paianjenul”.

Poetul e însă chinuitul lumii pierdute. Cum conștiința vinovatului îl îndeamnă mereu să se întoarcă la locul faptei sale și poetul vede totul prin prizma pustietății DESRĂDĂCINĂRII lui.

Indușoșarea lui se oprește asupra ciocărliei, un drumet ca și el părtaș al dărâării tuturor năzuințelor și îi vorbește cu sonoritatea gravă a unei sentințe:

„Imi ești un prieten bun și-adesea
Măntreb de unde și de când?
Imi pare că din seri de vară
În căminul învâțat, să plâng
Când am știut că — toldeuna
Avânturile mari se frâng...
(Ciocărlia).

Frământarea naturii pustii, valurile de rugină ale frunzelor sunt tigarele în cari s'a disolvat simțirea poetului prin versurile ce ni le prezintă. Ele sunt smulse din tragedia existenței filtrate prin lumina unei conștiințe artistice. Pe lângă admirabila lor realizare, bucuria noastră e sporită de frumusețile de suflet ale tinărilor care din răsucirile vârstei n'a preferat acomodarea „banală” și ușoară ci a primit formele vieții prin luminarea unui vis de artă. E această o scântee din ceeace mai târziu va fi o flacără. Căci versurile de azi sunt germeții unor mari posibilități de realizare.

Cititorul care-și va găsi în cântecul toamnei expresia propriei dureri va reciti volumul cu aceeași îndemnată care la întâia citire l-a îndemnat să întoarcă paginile prea repede ispitit de regăsirea de sine.

ION MELINTE.

Opoziționiștii ispășitori...

Mesteșugul de a căuta lacune în domeniul unei opere, ce tinde c'o iuțeleală vertiginoasă, spre o fază lăptădară de regenerări, nu e o preocupare serioasă. Nici atunci chiar, când străduințele acelora, cari îi înjghebează temelile — din pricina desfășurătorului obstacole — se pomenesc la un moment dat pe marginele celor mai amănunțite prăpăștii.

Dar, cum se va obține din dărâmăturile falnicei cetăți liberale de odinioară, clădită pe monomanie, o realitate, care să-ți inspire convingeri, în momentul, când preludiul unei guvernări pașnice, s'a înfiripat pe crezul orbis al unei țări sleite de viori? Oare, sub păcatele născocite pe socoteala cărmuitorilor neobosiți de azi — cari au aprins din nou făclia nădejzii în piepturile secate de speranțe, nu se ascund actele celorce au jurat cu învrăjbire pentru a le putea continua?

Nu se putea altfel! Uciorul fărădelegilor trebuia să se lovească odată de stânca ce-l umplu de atâtea ori cu apă răcoritoare... Și se sparse!... Zadarnice alarme și croncănituri! „S'a stins viața falnicei Veneției!”, când se cânta cunoscuta poezie plină de haz:

„De zece ani aproape, vere,
Stăm într'una la putere;
N'am făcut nici o scofală,
Dar scoatem voturi din oală...
Tara e satisfăcută,
N'avem năine, nici valută.
Dejunăm din lună'n lună.
Dar' încolo merge strună”...

Exact! Caracterizare perfectă! La unii le mergea strună, până când altora li se nătucau ochii de nevoile pe cari aveau să le ndure pentru secăturile risipitoare de ban public.

Zadarnice amenințări! Cuvântul „liberal” a devenit mazăre aruncată pe perete. El, nu va prinde rădăcini pe viitor în conștiința lumii înșelate. Nici scrisorile adresate redacțiilor oficioaselor liberale de niște indivizi închipuiți. Cu atât mai puțin ridicolele antimonii și formule cotidiene de intervertire, tocite prin monotonia cu care sunt redactate... Sunt păcatele originale ale acelora, cari se simt siliți actualmente să le și scoată la suprafață, pentru a le folosi ca arme în detrimentul bunului mers al treburilor statului.

Se știe însă un lucru: adevărul, nicidecum nu suferă umbra! Liberalii, neștiind să se bucure de candoarea luminei, înându-se merelu de călcările întinericului, n'aveau drept să se astepte, decât la o plecare rușinoasă, pe care, numai după ispășire îndelungată o vor putea șterge din memoria unui popor.

Așteptăm deci începutul acestor ispășiri...

OCTAVIAN ȘIREAGU.

La țară.

Frunzele aleargă pe cărări pustii, vântul cântă melodii triste și prelungi. Clopote de aramă prind în dangățul lor domol sfârșitul toamnei, purtându-l peste creștele pleșuve și înzăpezite.

Totul moare. Totul se cufundă într'un somn adânc și liniștit. Figuri istovite de țărani uscați, parodiind mișcarea spintecă diminetile posomorâte, biete pălpăiri de viață, mării aruncate de întâmplare în lumea ireală de carton presat, croită năstrănic pentru poziția orizontală sau verticală a vietăților ce-o populază. Șoaptele și forfoteala diminetilor de vară au adormit acoperite de mizerie și îngheț. Vitele presimt sosirea iernii și sunt mai fericite decât țărani. Intinericul din afară și dinlăuntru par imense. Sunt atâtea lucruri ciudate care ne impresioară în vălul lor plin de mister, care nu ne vorbesc nimic, ci ne dau doar confuze imagini despre nimicnicia lucrurilor omenesti.

Ce-ți poate spune un peisagiu rustic conturat de azurul nesfârșit și mânjit de culori banale? Dar vietățile ce-l populază, ce rosturi nepătrunse le leagă de glic, terorizându-le cu bizare nemulțumiri și frici, a căror explicație n'o găsim decât în mișcarea mecanică? Nimic precis în lumea morală! Totul este mistic, vag infinit de nepătruns deasupra acestui tot pluteste neființa atot stăpânitoare, tiranică, prinsă în credința unei vieți veșnice din care nu vin ecouri de liniște și de parasidiacă fericire.

Țăranii își macină instinctele primare în frig, foame și într'o besnă spirituală înfiorătoare. Ceiace-i distinge de dobitoace este doar poziția lor în stare de rugăciune! Atunci citești în fața lor un reflex straniu, în

care resturi de dorinți ascunse, de vreri înăbușite se proiectează pe chipurile lor bolnave de ignoranță. Alături de gândurile vieții de apoi, creștate în iconițe de lemn uscat, hoșăgurile, torc din fire subțiri de funal băstriu, în amurguri trandafirii poeziști cu șerpi și balauri pentru plozi îndobitociți și cretinizați de mizerie, care-și țărăsc pânțele lor mare și deformate, unipuit veșnic cu usturoi, oțet și mămăligă coaptă.

Dar pentru ce alegem ritmul mișcării anotimpurilor, jocul de lumini și de culori al peisagiului pentru a descrie ființele ce viețuesc la țară? Ce rost are să încerci a prinde în inflorescențe de stil unde să amesteci prețiozitatea morbidă, cu durerea creatoare de forme noi de viață, viața la țară?! Pentru că la țară oamenii sunt rari de tot, se găsesc mai mult animale sălbatice și domestice. Natura își vede de treabă neturburată de nimeni în socotelile ei. Cochetă și capricioasă împrăștiie flori pe cărare primăvara, le rupe petalele vara aruncându-le în vânt, gâdilind sensibilitatea puilor de țărani săraci, iar toamna le spulberă pentru a așterne lînțoliiul de nea curată.

Când soarele apune întinde o pânză diafană și neagră pe care brodează stele sclipitoare, iar dimineața distramă într'o clipă toată trâmbara răzând în raze aurii de adormitii gurascască, care-și fac semnul crucii.

La țară e întineric mare!
La țară sunt biserici, cimitire cu cruci străme de lemn. La țară sunt oameni puțini și vite multe.

La țară dobitoacele flămânde murgesc înfiorător, și câinii sătuli latră la luna stearpă ca și pământul.

La țară nu e bine să trăiești, decât atunci când vrei să mori!

PETRE TUTEA.

Conferința d-lui prefect Dr. Adam Popa.

În cadrele consfățuirii „Chemării”, ce a avut loc Luni 9 Dec. dl prefect dr. Adam Popa a ținut o documentată și interesantă conferință despre „Decentralizare și reforma administrativă”. A asistat între alții dl Subsecretar de Stat dr. Valer Moldovan, dl prof. Emil Hațieganu, dl deputat dr. V. V. Tilea. Dl ministru Valer Moldovan, a salutat pe cei prezenți cu entuziasm și frumoase cuvinte, amintind tineretului că datoria lui este de a lăsa la o parte balastul tradiției exagerate și a privi mai mult în viitor.

De a nu se sprijini prea mult pe ceeace au făcut înaintașii ci de-a realiza ceva pozitiv pentru ziua care va veni...

Intrându-se în ordinea de zi — dl prefect Adam Popa își începe conferința — subliniind importanța *descentralizării* pentru viața de stat. Conferențiarul arată că în viața de stat sunt două forțe: *Statul și națiunea*. Statul e *centralist*, națiunea e *descentralizatoare*. Ideea de *democrație* se poate înfăptui numai prin *descentralizare*. Unul din mijloacele *descentralizării* sunt *directoratele regionale* — prin care se operează *descentralizarea* serviciilor ministeriale.

Prin crearea efectivă a *autonomiei locale* se dă posibilitatea unei mai rapide și mai juste funcționări a *administratiei publice*. Spațiul spre regretele noastre nu ne permite să dăm în extenso conferința dlui dr. Adam Popa.

În încheiere oratorul a fost viu aplaudat și felicitat.

Calendarul Voinicului.

Peste câteva zile apare: „Calendarul Voinicului”, cu un bogat material economic, politic și literar. Ca lucrare tehnică este ireproșabil fiind tipărit pe hârtie fină imponentă cu diferite clișee de a le M. S. Regelui, Inaltei Regențe, Miniștri, Parlamentari, Prefecți, Chemăriști, adunări populare, sfințiri de Steaguri Voinicești etc.

Calendarul Voinicului e cel mai bun Calendar pentru plugari și intelectuali. Nici un Voinic și nici un membru al Partidului Național-Țărănesc nu cumpără alt Calendar decât „Calendarul Voinicului”.

Țocmal era să vă spunem, că nici nu Vă puteți închipui ce surpriză plăcută pregătesc „chemăriștii” pe seama prietenilor lor. În cursul lunii Iulianice această enigmatică prevestire va fi un secret public. Cel curioși să-și mai reimprospeteze în memorie reușitele baluri ale „Chemării” și poate vor ghici una alta.

În toată lumea prețurile nu cunosc decât o direcție: Ziarul „Chemarea” făcându-și bugetul ei săracuț, n'a ridicat prețul abonamentului, căci i-a trecut pe toți abonații în restanță cu abonamentul ca și la intrate, credem că până la 1 Ianuarie, când ne vom închide vail — Bilanțul — nu vom avea pe nimeni cu abonamentul neplătit.

Apelăm călduros la prietenii și abonații noștri să ne sprijinească plătind abonamentul. „Bis dat qui cito dat”.

20 de miliarde au furat liberalii frați plugari!

A trecut anul decând clopotele bisericilor din toată țara, ne-au chemat să dăm mulțumită lui Dumnezeu pentru că nu și-a uitat de această țară binecuvântată, prădată de guvernele oligarhice din trecutul apropiat și tragic.

La altarul bisericii să alergăm întotdeauna, aducând rugăciuni fierbinți, în semn de mulțumită că ne-a scăpat de baioneta liberală. Doar bine vă reamintiți de timpul alegerilor când baioneta liberală ne stătea în față, când era vorba să votăm sau să ne spunem durerile.

Au trecut timpurile acelea, când eram siliți să luăm câmpurile în lung și-n lat pentru a putea străbate până la locul numit unde să dăm votul, celor ce voiau mântuirea țării și-a neamului românesc.

Se împlinește anul decând trenurile erau libere: — jandarmul își vedea de hoți, — iar tu române cinstit, te-ai dus cu sufletul curat și ți-ai dat votul la cari ai aflat de bine.

De ce n'au făcut-o aceștia liberalii — jupăniș cari au ținut pe bieții țărani din Vechiul Regat mai mult de 50 de ani iobagi pe moșiile lor ciocoiești și în loc să-i împărțesească pe ei cu ceva pământ; în 1907 au tras cu tunurile în ei.

Da! așa au făcut domnii liberali cu poporul de jos; iar țara au dus-o la sapă de lemn — infundându-o în datorii grele deoarece pe banii ce erau și-au luat palate și averi mari chiar și-n țările străine. Nu vă mirați deci că nu merge cum am dorit noi, dar nici înșiși ministri noștri nu se așteptau la un așa deficit, la atâtea datorii pe cari le plătim noi prin ridicarea impozitelor și reținerea din plata funcționarilor și alte multe. Doar și decând e la Finanțe dl ministru Virgil Madgearu s'a mai descoperit un furt de-a liberalilor de 2 miliarde lei.

Cu siguranță, veți zice: — de ce să suferim noi, pentruca alții să se desfășeze în bunurile luate dela noi? — Da! și aveți dreptate.

Cred că ați avut posibilitatea să-i cunoașteți cine au fost și cine sunt liberalii pentru noi și pentru țara noastră.

Mai puteți oare avea încrederea în acei cari v'au furat bunurile, cu cari au îmbogățit pe străini? Eu cred că nu! Și dacă e așa, atunci când vor încerca să vă mai amăgească, — întrebati-i de cele 20 miliarde ce le-au furat; și spuneți-le că nu mai vreți ca tâlharii să fie în fruntea unei țări.

ALEXANDRU CRÎȘAN.

O precizare!

Aflăm cu multă surprindere că mai nou un oareși care Argus Bihoreanu se ocupă de probleme italienești în coloanele unui ziar zis „Ordinea”.

Aceasta surprindere o remarcăm aici deoarece în coloanele ziarului nostru, de problemele italienești s'a ocupat și se ocupă de mult timp dl A. Bihoreanu, care însă nu este Argus ci Alexandru Bihoreanu, semnând însă numai A. Bihoreanu, iar de acum înainte Al. Bihoreanu.

Apucătura ziarului, ce sub denumirea de: „Ordinea” răspândește cea mai gravă anarhie în țară, este atât de evidentă încât simțindu-ne direct vizati ne-am văzut obligați a apăra cinstea colaboratorului nostru A. Bihoreanu, scoțându-l de sub orice bănuială de legături cu „Ordinea” la Burilleanu & Co. Popește, dând această grabnică precizare.

Intre A. Bihoreanu al nostru și Argus Bihoreanu al „Ordinei” ca întrecer... și pământ.

Scrisori din străinătate.

Scrisori din Paris. Scrisori din Belgia. — și totuși nici Belgianii n'au uitat războiului.

Există personalități, cari se identifică uneori cu sufletul națiunii, din care fac parte. Acesta a fost cazul cu Georges Clemenceau, „Tigrul”.

Poporul francez are un dublu cult, al lui Foch, cel care a câștigat războiul și al lui Clemenceau care a câștigat pacea. Ca un suprem titlu de noblete cel din urmă este poreclit: Père de la Victoire.

„Părintele Izbândă” a înțeles în momentul, când aliații învingători se deau în jurul mesei verzi dela Versailles spre a impune învinsului condițiile păcii, să se afirme că un mare bărbat de stat. Iată motivul pentru care i-s'au iertat toate greșelile ce în mod fatal le-a comis în lunga-i carieră și la cari a contribuit în bună parte furia sa anticlericală.

Dacă înmormântarea lui Foch a fost de o măreție impunătoare și de un fast extraordinar, a lui Clemenceau a fost de o simplitate simbolică. Cripta dela Invalizi însă este cu fire invizibile strâns legată de mormântul solitar din Vendée, în care un om își doarme stând în picioare somnul de veci.

Cu ocazia promovării lui Einstein ca Doctor honoris causa al Sorbonnei, a circulat la Paris un spirit, a cărui paternitate revine marelui savant. Intrebat fiind, cari sunt perspectivele pentru viitor ale teoriei relativității, Einstein a răspuns: „Dacă teoria mea se va dovedi a fi justă, atunci germanii vor pretinde, că sunt german, iar francezii, că sunt al lumii civilizate întregi; dacă dimpotrivă voui fi greșit, germanii se vor grăbi să afirme, că sunt evreu, iar francezii vor spune, că sunt german”.

Problema circulației pe străzile Parisului constituie grija de căpetenie a Consiliului municipal. Cel mai recent plan, care pare a avea șanse de realizare este acela al creării unor tuneluri subterane, cari să lege, în număr de zece, diferitele puncte principale ale circulației vehiculelor cu tracțiune motrică. Deasemenea se vor amenaja locuri speciale pentru automobilele ce staționează, locuri ce vor fi subterane și în imediata apropiere a pieților cu mare frecvență.

Sub raport urbanistic Parisul va face astfel o experiență, a cărei rezultat va profita fără îndoială celorlalte capitale din lume.

În timp ce la noi se discută chestiunea utilității canalului navigabil București—Dunărea și se enunță cele mai variate păreri, în Franța se cere tot mai stăruitor ca Parisul să fie amenajat în port de mare. Vapoarele mari nu pot, într'adevăr, urca pe Sena decât până la Rouen. Or, aprovizionarea metropolei cu combustibil, materii prime, etc., întârzie și se scumpește simțitor prin necesitatea de a se muta încărcătura de pe vapor în tren. Lumea este deci de acord, că economia națională n'ar putea decât să profite în urma realizării proiectului, care, pretinde statul major al armatei franceze, ar avea și o importanță strategică de netăgăduit.

Cu ocazia încheerii conferinții reparațiilor orientale presa franceză a apărut cu căldură punctul de vedere al României, insistând asupra justelor sale revendicări. Acest lucru a evidențiat, mai mult decât orice, comunitatea de interese ce leagă țările noastre și care se afirmă în numeroasele probleme internaționale de la oridnea zilei. Ca de obicei venăbilul decan al ziaristilor parisieni, Auguste Gauvain, și-a mânuit condeiul cu abilitatea ce-l caracterizează și a contribuit cu autoritatea ce i-o dă vârsta și experiența la combaterea rezistenței maghiare. România are în persoana lui un mare amic și în „Journal des Débats” un advocat magistral.

AUREL PACURARIU.

Privind harta Europei, Belgia este o țărișoară care scapă neobservată ochiului puțin ager, pierzându-se alături de țările vecine, cari sub raportul mărimii o copleşesc. Aceasta însă nu o împiedecă cu nimic, ca între granițe atât de mici să ascundă lucruri surprinzătoare. Și într'adevăr, în Belgia găsești manifestându-se viața culturală într'un mod și la un nivel corespunzător cu situația ei în occident. Sentimentul și demnitatea națională, sunt un cult ce înalță sufletele și răscolește inimile, ținându-le treze și oricând gata la datorie.

Viața economică pulsează pe toată întinderea micii surori și cu destul de multă vigurozitate, putându-ne da în unele privințe chiar lecțiuni.

Astăzi viața economică a ajuns aproape de normal. Și când spun aceasta o fac privind lucrurile în general. Francul belgian e stabilizat ba mai mult, puterea lui de achiziție este aproape de cinci ori mai mare decât a leului nostru.

Lumea muncește serios și intensiv. Pierdevară sunt puțini, căci fiecare își vede de treboșoara lui, grăbit și preocupat de ceva. Belgia este ca un furnicar, pe care un dușman l-a lovit cu piciorul distrugându-l fără să știe pentruce, iar Belgianii sunt furnicile harnice, care aleargă din zori și până în noapte pentru a-și reconstrui casa sfărâmată. Dar în munca lor constructivă nu-și găsește deplină resemnare. Rănile războiului nu sunt pe deplin vindecate și acolo unde s'au vindecat, a rămas cicatricea ce amintește de suferințele din trecut. Aceasta am observat-o cu mai multe ocazii, iar faptele petrecute și expuse mai jos mi-au întărit convingerea, că: **nici Belgianii n'au uitat războiul**

Impinși de curiozitate, un grup de studenți Români — sau mai bine zis din România, căci Români spre a-dânca mea măhnire, n'am fost decât doi — am mers să vizităm marile uzine metalurgice Ougreo din apropierea orașului Liège, ca în felul acesta să le putem judeca mai bine pe ale noastre, mai ales aceia cari le cunoaștem.

Eram mulțumit și aceasta se vedea din expresia feței mele. Unul din inginerii belgieni cari ne însoțeau, fără să bănuiască, că ceace mă face să fiu mulțumit era egoismul și orgoliul național, care m'a transportat cu gândul la Uzinele noastre metalurgice și pe cari le găseam superioare, zic văzându-mă mulțumit, mă întrebă ce impresie am. Pentru a nu comite un act de nedelicatță mi-am exprimat admirația, întrebându-l în acelaș timp dacă uzinele n'au fost distruse în timpul războiului de Nemți, cari au fost așa de nemiloși cu ei; având grija să-l asigur că sunt Român reaoș și deci frate de suferință.

— Boșii — mi-a răspuns — s'au îngrijit ca să nu ne mai lase nici o mașină sau aparat modern cu care au fost înzestrate uzinele înainte de război. Aceste jafuri se resimt și astăzi.

Era vădit emoționat și indignarea-i creștea sub impresia amintirilor negre din trecut cari nici odată nu se vor șterge.

Gândul mi-a alunecat involuntar cu 13—14 ani în urmă, aducându-mi aminte de timpul ocupației, când Țara mea era strivită sub călcăiul acelorăși Teutoni.

Savuram cuvintele belgianului cari erau din ce în ce mai aspre, exprimând revoltă și dispreț și întâlnindu-ni-se privirile par'că voiam a ne spune unul altuia: a fost un vis urât ce nu trebuie să se mai repete; suntem tineri iar datoria noastră este de a munci pentru viitor.

Ne-am despărțit repede pentru a nu mai roscoli trecutul încernit, dar rămânând cu impresia, că: **totuși nici Belgianii n'au uitat războiul.**

AUREL VASIU.

Monologul lui Silviu Friptomir.

— Cronică rimată. —
(Ne-am putut procura numai cu mare întârziere acest monolog al celebrului nostru prieten Silviu Friptomir, rostit cu ocazia equării acțiunii lui „ortodoxe”).

„O Doamne, când eu sunt născut?
Ce stea am eu pe frunte năipă
De ori și cât mă zbat și fac,
Mereu mâncându-mi fapta... friptă...”

Căci să vedeți și Dvoastră,
De când cu Goldis am plecat
Pentru-o friptură efemeră,
Grozav de multe s'a n'tâmplat.

Ajunsăm la Academie
Și-am tipărit maculatură,
Că chiar și Tavi cu al lui „Must”,
De'nvidie mi-a prins de ură...

Dar în zădar, căci la adecă,
La cine, ce, că i-a păsat?...
Rămas-am tot un biet Silviu
Și fapta... friptă mi-am mâncat.

Deputăția A fost bună,
Nu protestez, ci vă aprob!
Dar lumea zice că eram
Fără „prestij” și chiar cam smeb...

Și'n fine, parlamentarismul
Nu are 'n lume nici un rost,
Când fără să ajungi ministru
Rămâi ca mine-n simplu... „POST”.

Acum în urmă zăsu-mi-am:
Voi încerca s'un cântec nou
Lă braț cu Tavi am lucrat,
Sperând la un enorm ecou...

Lucrat-am științificește
Metodă d'Universitate:
Am înșirat în șir prostii
Mai stranic ca la Facultate.

Am dovedit cu date multe
Că ortodocșii-s prigoniiți,
Și că friptura o înșacă
Doar ticăloșii de uniți...

O Doamne, zău eu eram sincer
Ș'am glăsuț fără prihană,
Așa cum despre-o siringuță
Doar Lupaș mai vorbește'n strană.

Că strecuram câte-o minciună,
O Doamne, este de iertat,
Eu sunt „istoric” renumit
Și'n lucrul meu, așa-s datat...

Dar cine să se mai gândească
Că treaba asta așa'nțocmită,
O s'o răstoarne uniații
Și eu din nou o mâncănc friptă?

O Doamne, crudă mi-ar fi soarta,
Și-al meu destin ar fi preț trist,
De n'ași avea o mângâiere:
Că eu sunt vechi ca... FRIPTURIST.

SILVIU IȘTERICODOXOMIR
fost Friptomir, prof. la catedra „minciuni nefripte”, membru al Institutului național de Oportunistă și Friptură.

SPECTACOLE

Cinematograful „EDISON”

Sâmbătă, Duminică: Robert și Bertram, comedie în 9 acte cu Harry Liedtke și F. meia de azi și de ieri, dramă în 10 acte cu Vian Gibson și Igo Sym.

Luni, Marți, Miercuri și Joi: Când inima tină ră începe să simtă, dramă în 10 acte cu Bassermann și Așa numai o Vieneză sărută comedie în 8 acte cu Werner Futerer, Evi Eva.

A apărut în Țara Toamnei poezii de BAZIL GRUIA.

Volumul se poate comanda la principalele librării din țară sau direct pe adresa autorului Bazil Gruiă, Str. Avram Iancu 11. Cluj. Preț 50 Lei.

Ziua studentului român.

E ziua de zece Decembrie. In aceasta zi studentul român scofându-se din atmosfera profesională coboară în adâncul sufletului său, spre a cereia cum s'au restrânt acolo marile probleme ale națiunii sale. Si e bine aceasta. Este o tradiție locală, românească, pornită la început dintr'o uzanță condamnabilă și care cât, că să se transforme într'o adevărată tradiție, în tradiția devastărilor studentești.

Studentimea noastră însă conștie de menirea ei înaltă, aceea de a impune aplicarea unui mai pronunțat timbru național, pe mai multe acte ale vieții noastre publice, spre mândria ei a știut să și adapteze planul conform realității timpurilor, păstrând intactă și sfântă ziua de 10 Dec., abandonând însă tradiția scandalurilor și a devastărilor ce unii voiau să-i conecteze cu orice pret.

Tendință de nobilitare a luptelor atât în formă cât și fond, inaugurată atât de majestoz și impozant de studentimea noastră la congresul general din Craiova, a primit o frumoasă confirmare în ziua de 10 Decembrie, prima zi a studentului român după congresul dela Craiova.

Oficialitatea studentească, pe cunștinșul țării întregi a știut să și im-

pună spiritul disciplinator întregei studentime. Nici cel mai mic incident nu s'a verificat cât timp a sărbătorit studentimea noastră.

Seara târziu, însă în unele orașe, printre care și la Cluj, când au intrat în funcție câți-va bețivani cu chipii roșii, și când a năpădit în oraș acel grup de alcoolizați, pe cari unii aversceni și liberali, i-au ademenit cu bețură spre a compromite „chipiul roșu”, s'au verificat mici incidente sporadice.

Majoritatea zdrobitoare a studentimei noastre, și cari într'adevăr sunt demni de respectul ce am avut și avem față de „chipiul roșu”, scandalizată de actele stupide ale câtor-va cari în schimb vroiau compromiterea studentului român cu orice pret, angajându-l la acte cari numai unui student nu-i fac cinste, a știut să faciliteze mult opera autorităților de solidarizându-se de eroii disordinii. Și datorit acestei mentalități încercarea disordinilor a fost absolut nereușită, cu toate insistențele turmentărilor aversceni și liberali.

Felicităm din suflet pe toți acei, cari s'au dovedit vrednici de numele de: student român.

Iar pentru derbedei, toată scârba noastră.

Reforma agrară și rezultatele ei.

După războiu s'a manifestat mai în toate țările agrariene beligerante o tendință generală spre exproprierea proprietăților mari care sub denumirea de *reformă agrară* a și fost aplicată în mai multe țări, fie sub forma unei exproprieri parțiale (Ungaria), fie în cadrul unei exproprieri mai largi, cum a fost cazul la noi în România. Scopul acestor reforme agrare a fost, pe de-o parte de a recompensa țărănimii, care a adus atâtea sacrificii în timpul războiului, iar pe de altă parte, de a crea noi proprietăți mici, pentru ca printr'o agricultură rațională, sprijinită bineînțeles din partea Statului să se mărească producția și să se ridice exportul.

Scopul acesta s'ar fi putut poate atinge — deși reforma noastră agrară în forma ei actuală, nu este cea mai fericită — dacă guvernele respective ar fi aplicat în mod legal aceasta reformă foarte importantă și dacă printr'o politică economică sănătoasă ar fi sprijinit agricultura noastră.

S'a întâmplat însă contrariul. Cu aplicarea reformei agrare a fost însărcinat în majoritatea cazurilor un persoanal mediocr din toate punctele de vedere, încadrat într'un serviciu complet dezorganizat astfel încât deja după primii 6 ani s'a ajuns la rezultatele contrare.

Lăsând la o parte faptul, că reforma agrară nu este încă terminată, ea a cauzat o serie de nemulțumiri, mai ales în rândurile populației sărac, îndreptățit la pământ. În multe cazuri pământul expropriat n'a ajuns în posesiunea țărănimii, ci în aceia a oamenilor politici, funcționarilor înalți, protejării regimului respectiv sau hienelor agrare.

Astfel categorii întregi de îndreptății: plugari, invalizi, voluntari și refugiați de războiu, au rămas fără pământ, fără loc de casă!

În ceiace privește retrocedările și schimbările de terenuri efectuate în contul țărănilor îndreptății și în schimbul unor „bacșișuri” corespunzătoare, incasate de către intervenienți diversi ai renumitului regim agrar supranumit Constantinescu Porcu, acestea au contribuit la mărirea nemulțumirilor de ordin agrar, pe deplin justificate.

Afară de cele expuse mai sus, agricultura noastră în loc să fi fost încurajată și susținută de către guvernele respective, a fost neglijată în contul industriei parazitare. Deși România este o țară agrariană, ea a fost îndrumată ani de zile pe calea unei industrializări

forțate și artificiale, desconsiderându-se interesele agriculturii noastre atât de primitive încă, în deosebi cele ale proprietăților mici create prin reforma agrară. *Brutalul regim vamal* a împiedecat dezvoltarea acestor mici proprietăți țărănești și a sărăcit astfel populația muncitoare pe pământ.

La aceasta mizerie se mai adaugă faptul, că majoritatea sâtenilor împărțaiși cu pământ din reforma agrară, nu dispune de inventarul (animale, trăsuri, unelte și materiale) necesare pentru exploatarea lotului primit.

În împrejurările arătate este natural, că rezultatele reformei agrare aplicate așa cum au fost, nu puteau fi altele decât: *reducerea producției și a exportului, o criză care prodoină în toate ramurile agriculturii și drept consecință o stare de nemulțumire generală, care a luat proporții amenințătoare.*

Pentru a putea curma nemulțămirea izvorâte din aplicarea nedreaptă a reformei agrare și a înlătura abuzurile săvârșite, ce impune în primul rând revizuirea momentană administrativă a modului de aplicare a legilor agrare, în mod individual, precum și o revizuire legislativă a acestei legi la timpul oportun.

Nămăi printr'o politică agrară rațională, condiționată de: revizuirea dreaptă a reformei agrare, înlăturarea înzestrării a micilor proprietăți, revizuirea regimului vamal, înființarea unui credit funciar agricol și reorganizarea completă a serviciilor de aplicare a reformei agrare, vom putea atinge scopul pentru care s'a făcut reforma agrară.

Agr. acad. Eugen Dascălu

PRIETENII și cetitorii noștri sunt rugați să aprecieze eforturile noastre mari bănești pentru scoaterea acestui ziar, și să binevoiască a ne trimite abonamentul, pe cât de mic în realitate, pe atât de prețios nouă.

In curând va apare „**Calendarul Voinicului**”.

SCRISORI DIN PROVINȚE

„Căinele bătrân nu pierе”.

Pai, (Hunedoara) 12 Dec.

O admirabilă autocorecturare! Un autoportret succint, în care se îmbină maladiivitatea morală, cu sinceritatea curajului insului iremediabil descompus. E formula cu care dl judecător Bogdan lămurise întrebarea pusă de un țaran naiv, care auzise din întâmplare de cazul suspendării sale. Acest domn bătrân, asupra căruia planează certitudinea unei condamnări disciplinare, rade'n barbă de orânduiri noastre neroade, care-i dau posibilitatea răsunării față de toți acei justițiabili care au depus în contra sa în procesul disciplinar. În intervalul dela pronunțarea sentinței, până la definitivarea ei eficacitate, prin publicarea decretului de suspendare în Monitorul Oficial, dl judecător șef al Ocolului Pui ne oferă spre delectare agapa unei mascarade judiciare fără precedent în anele justiției noastre. Ce-o face acest domn în acest scurt interval de înfrigurată pasiune?

Să enumerăm pe scurt:

1. Scoate de pe rol procese învechite, pentru a fixa termene apropiate dosarelor justițiabililor cu care a avut conflict, izbundu prin sentințe nedrepte în interesele lor legitime, chiar cu riscul de a fi apelate și de a-și compromite în plus prestigiul său de magistrat.

2. Pronunță sentințe în procese pentru care nu a fixat nici-un termen de dezbateri cu scopul indicat mai sus.

3. Cerește declarații de simpatie clienților săi obișnuiți și amenință justițiabilii onestii care au depus în contra sa, silindu-i să-și retracteze declarațiile făcute în procesul său disciplinar.

4. Influentează martorii dușmanilor săi prin întrebări meșteșugite, făcându-i prin aceasta să pună concluzii, în loc de a dovedi fapte de proces.

5. Respinge recuzările juste, legal întemeiate, transformând estrada, în tavală politică, și distrugând prin aceasta sentimentul încrederii în distribuirea dreptății.

Toate aceste neajunsuri au o mică și exclusivă origine: mecanismul defectuos al legislației noastre, care suspendă, dar nu suspendă deloc, care admite recuzarea, dar nu scuza niciodată. Dându-i posibilitatea de a fi judecător în propria sa cauză își face mendele după pofta inimii sale bolnave.

Am vrea să știm ce zice despre toate acestea dl Ministru al Justiției, apărătorul de-sinteresat al intereselor magistraturii, care a pus net chestiunea independenței ordului și care a trecut cu vederea peste nelegiuirile făptuite în trecutele guvernări de anumiți magistrați numai cu scopul de a scoate politica din magistratură și de a nu periclita ordinea constituită?

Cerem dlui Ministru ca în fața acestui caz

concret, perfect definit într'o sentință jurovalide să se sesizeze.

L'am ruga „frumos” să ia o hotărâre și a-nume:

Să pună capăt nelegiuirilor acestui bătrân și când are vreme să arunce o privire fugărită asupra dispozițiilor legale care privesc recuzarea, cât asupra celor ce privesc pedepsele magistraților și modul lor de executare. Aceasta pentru a ne scuti pe noi „nemarnicii” de experiența tuturor satrapilor.

P. T.

Actualități...

Am doborât cu voință și convingere inamicul țării și al națiunii. L-am invins în luptă dreaptă cu gândul la binele întârziat al poporului. În rapoarturile îndărjite am fost călăuzii de mândria cinstei, curățenia morală-vurilor cari cereau imperios noua stare a lucrurilor.

Urișul cu rădăcini adânci în organismul vieții de stat a fost dat la o parte prin moralitatea acțiunii, de adevărul împrejurărilor generalizate și trecute în ființa organică a acestui neam. Pe câmpul de bătălie au rămas însă goluri neîmplinite încă de pulsația vieții noi, goluri stăpânite azi de puternicii zilei de eri și prefăcute prin vitregia vremii și slăbiciunea noastră în adevărate focare de vrajbă și mașinațiuni perfide.

Noi am răsturnat un sistem și vrem să curățim o putreziciune pentru un ideal, o viață nouă cu nădejdi de a fi urmată și îndeplinită de toată suflarea românească, dar în gândul și inima noastră n-am înțeles nici odată să întărim protectionismul considerăției familiare instituite până eri ca norme în așezarea și organizarea puterilor de Stat. Mărturisim sincer n'am înțeles niciodată să pierdem totul pentru o simplă schimbare de formă, pentru o continuitate a realităților dureroase de eri.

Vor înțelege în sfârșit unii dintre democrații partidului nostru frământările generației tinere pentru revendicările juste la viață?

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special *1utankamen.*

Iulin G. Ilian, comisar, Loco. Eu în locul d-tale m-aș rușina să dau pe la redacția celor ziare de care ți-ai bătut joc ca censor abuziv. Dta care ți-ai făcut de cap, atunci când trebuia să dovedești că ești un român coștiu, după ce am frânt regimul pe care-l apărai prin abuzurile ce le comiteai ca censor al nostru, trebuia să-ți ascunzi barem capul în nisipul pocăinții. Tatăl d-tale, om venerabil și pare-mi-se membru al partidului național-țărănesc, trebuia să te lase să-ți faci pocăința și apoi numai după ce ai dovedit cu purtare demnă de om și român, că te-ai schimbat, abia atunci trebuia să revii, între aceia de cari ți-ai bătut joc. Dta, care cu servilismul d-tale față de faimosul Mihaiu ai mers până într'acolo ca să censuzezi din ziarul nostru până și obârșia lui de copil al unui portar dela un spital din București (sărăcia între noi nu-i rușine, dar e rușinos să învoci mintind ca bunici și părinți niște moșieri putrezi de hogași...) și dta care ai luerat ca censor ca'n codru, încă ai curajul să-ți iai nasul la purtare și să polemizezi cu sefi d-tale ierarhici? Suntem siguri că cei în cauză vor ști să-ți arate cum trebuie să se poarte un funcționar public, cât ne privește pe noi cei direct brutalizați în convingerile noastre de dta, ne vom nizuși să-ți redăm aici și în tot locul fotografia cât de bine; pentru a fi cunoscut de toată lumea. Dacă ai intrat ca funcționar public și mai ales polițist în politică. dă-o înainte, pe noi poți conta. Dacă politică vrei, politică facem.

D. Melkiades Prostălu. E cam hazardat ce spui dta, căci doar ai putut vedea la Craiova, cum sunt studenții noștri. Spargerile dela Cluj le-au făcut oțeliți de „oțeliți” moldovalerieni cu Ga-borâții goștiți ajutați de „hăitâii” pre-vestitori de rău și jale, grupați în jurul sufletului curat al greului Dukasi-ani.

D. Iános Infalibilu, com. Facidecap, Jud. Cuvvrea. Dta ca și proprietar al unor autobuze ai tot dreptul să spui ce vrei. Că noi ne rupem hainele urcând și coborând din autobuze, — bine spui — când spui că de ce ne urcăm în ele? Dar să știi că noi încă întrebăm bine acum: „Oare de ce sărăcie vă mai răbdăm noi cetățenii porcăriile mobile zise... auto... buze (umflate) (ce ne fac)?

D. Ionica Tâmpitu, com. Bonmarș, jud. Sibiidiota. Ți-am cunoscut de mult genialitatea,

dar până într'atât nu te-ai fi crezut. Eu sunt mândru de a te cunoaște fie numai din corespondență. Ori câtă discreție îmi implori, nu mă angajez la nici o discreție, din contră, grăbesc a trâmbița în lume mare genială inspirație, ce ai avut de a propune biroului Central de igienă, să-și fină proxima adunare în edificiul oficialului postal, din Cluj. Ai dreptate inspirația, ca din acel grajd ce de acolo nu ar primi niciărei igienității noștri.

D. R. Auraru Divizionaru, com. Sacsana, jud. Satumare. La cîr. se admit unor oameni, bineînțeles fără să știe sefi ierarhici următoarele lucruri și mai bineînțeles, dacă se pretează la ele insul: Dta te-ai demis la următoarele ori ba? Răspunde-mi repede decamdată la următoarele. E adevărat că: nu porți grijă subalternilor dela contabilitate când lipsește dela serviciu — unguri fiind!! în schimb apoi lipsești și dta berechet, dar niciodată nu mai mult ca 4—5 zile pe săptămână? — că mergi la depăsări fără să te fi văzut cineva, și fără a avea altă justificare ca și chitanța, ce dai cassierului pentru cheltueli de... deplasare...; că nu te superi dacă șlubașii de grade inferioare te șlujesc și acasă la domiciliul d-tale; că ești brutal cu colegii, în schimb prieten cu agenții de poliție atunci când dta ca șef de Divizie ar trebui să-ți fii prestigiul cel puțin cu apucături ca și când trimiți salariații statului să-ți însoțească așa... cumnata pe la Craiova și tocmă dela Satumare; că în birou la dta e strict interzis a face politică... românească (Barca Pista și Mânto Ernő, în schimb își pot face politica lor). Răspunde urgent dragă dle Auraru la toate aceste pertrucă dacă vor fi adevărate să-ți facem rost de carnet de membru dela vreun partid politic, unde încă nu ești membru. Asta ca asta dar să-ți înscerim și soția căci odatăce ea conduce și biroul d-tale, o să fie bună și în politică; o va face ca și cum conduce acum biroul d-tale: din bucătărie.

Și cum pentru moment rația mea de scris s'a isprăvit, fără a isprăvi cu faptele d-tale, voi reveni cu multă plăcere, cu alte întrebări de acest soi.

Redactor responsabil:
Dr. A. T. MUREȘAN